

DELEGATIONSBESTÄMMELSER

Allmänt om delegation och bestämmelser för delegation

Tanken med delegation och vidaredelegation av stadsdelsnämndens (nämndens) beslutanderätt är att nämnden ska kunna ägna sig åt övergripande frågor som rör mål, kvalitet, uppföljning och strategisk planering och kunna bli avlastade i beslut som gäller detaljfrågor.

I 6 kap 37-39 §§ Kommunallagen (KL) regleras nämndernas möjlighet att delegera ärenden. Nämnden kan delegera sin beslutanderätt till presidiet, en grupp förtroendevalda (ett utskott) eller en enskild förtroendevald. Nämnden får även med stöd av 7 kap 5-8 §§ KL, uppdra åt en anställd att besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det innebär att nämnden överlämnar till dessa personer, *delegater*, att besluta på nämndens vägnar – *delegation*. Beslutet gäller som nämndens beslut, så snart beslutet fattats. Varken överordnad eller nämnden kan ändra beslut som redan fattats av delegat. Däremot kan nämnden när som helst återta delegation.

Merparten av stadsdelsnämndens beslut fattas av förvaltningens tjänstepersoner, genom vidaredelegering från förvaltningschefen. Delegationsordningen är uppbyggd så att stadsdelsdirektören har delegerats beslutanderätt i alla ärenden som är delegerade till tjänstepersoner (i enlighet med 7 kap 5 § KL). Stadsdelsdirektören har i sin tur *vidaredelegerat* beslutanderätten till den lägsta nivån i delegationsordningen (i enlighet med 7 kap 6 § KL). För att hålla ordning på vem som har rätt att fatta beslut i vilka ärenden sammanställs detta i Hässelby Vällingby stadsdelsnämnds delegationsordning.

Brådskande beslut

Nämnden har uppdragit åt ordförande och vice ordförande i nämnden att enligt 6 kap 39 § KL fatta beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Särskilt förordnande (författningsgrundad kompletterande beslutanderätt)

Ibland behöver beslut kunna fattas fort. I lagtexten anges i vilka fall det föreligger en rätt att fatta beslut i nämndens ställe (10 kap 6 § socialtjänstlagen (SoL)). Ett förordnande skiljer sig från delegation på så sätt att nämnden måste ange vem förordnandet avser (en namngiven person). Den som är förordnad på detta sätt beslutar vid sidan om nämnden. Till skillnad från en delegat som beslutar i stället för nämnden. Även om förordnanden inte är detsamma som delegation så rekommenderas det att även förordnade tas med i delegationsordningen. Detta för att samla uppgifter om vem som är behörig befattningshavare i olika ärenden.

Delegationsförbud

Vissa beslut får inte delegeras utan måste beslutas av nämnden i sin helhet. Enligt 6 kap 38 § KL råder delegationsförbud för följande typer av ärenden:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Flera specialförfattningar, till exempel SoL, innehåller också uttryckliga förbud mot delegering.

Begränsade möjligheter att delegera

Vissa beslut är mycket integritetskänsliga för den enskilde. Möjligheten att delegera i dessa fall har begränsats till ett utskott bestående av ledamöter och ersättare i nämnden – sociala delegationen. Dessa begränsningar framgår av 10 kap 4-5 §§ socialtjänstlagen (SoL).

Delegationsbeslut eller verkställighet

Kännetecknande för delegationsbeslut är att det finns alternativa beslutsmöjligheter och att det krävs någon form av övervägande eller självständig bedömning av beslutsfattaren. Inom förvaltningen vidtas dock en rad åtgärder som kommunalrättsligt inte är att anse som beslut, utan som rena verkställighetsåtgärder. Verkställighet betyder att den anställde vidtar vissa åtgärder enligt fastställda regler. Det får i dessa fall inte finnas något utrymme för överväganden och bedömningar. Exempel på verkställighet kan vara avgiftssättning enligt en fastställd taxa. Verkställighetsåtgärder ska inte anmälas till nämnden och de kan inte överklagas. Det finns ingen skarp gräns mellan delegationsbeslut och verkställighet och det kan i vissa situationer vara svårt att avgöra vad som är beslut och vad som är verkställighet.

Syftet med att redovisa vissa typer av verkställighetsärenden i delegationsordningen är att tydliggöra att det avser just verkställighet och inte beslut.

Beslutanderätt för nyanställda

Socialekreterare och biståndshandläggare ska ha minst sex månaders erfarenhet av det aktuella området för att erhålla beslutanderätt i tillämpliga ärendegrupper. Beslut fattas av enhetschef som även har rätt att besluta om avsteg från tidsgränsen.

Anmälan av delegationsbeslut

Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation och vidaredelegation

Att anmäla beslut fattade med stöd av delegation eller vidaredelegation är mycket viktigt. Nämnden får på så sätt information om de beslut som fattas på dess vägnar och kan följa upp verksamheten. Nämnden har både en rätt och en skyldighet att följa upp verksamheten. Anmälan syftar också till att tillgodose medborgarnas möjlighet till insyn i den kommunala beslutsprocessen. Det ger dem också möjlighet att få lagligheten av kommunens beslut prövade genom så kallad laglighetsprövning hos förvaltningsrätten.

Enligt 6 kap 40 § KL och 7 kap 8 § KL ska nämnden besluta om i vilken utsträckning beslut som har fattats genom delegering till sociala delegationen, till en ledamot eller ersättare eller till en anställd ska anmälas till nämnden. Detsamma gäller beslut som har fattats genom stadsdelsdirektörens vidaredelegering till annan anställd. Beslut som inte ska anmälas, och som går att överklaga enligt 13 kap KL (laglighetsprövning) ska protokollföras och anslås i särskild ordning.

Tills vidare gäller att samtliga delegationsbeslut ska anmälas till nämnd.

Delegationsbeslut som inte anmäls via paraplyet (det sociala systemet) lämnas till registrator för diarieföring och anmälan till nämnden.

Anmälan av beslut fattade på förordnande (författningsgrundad kompletterande beslutanderätt)

Beslut som fattats av nämndens ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat enligt LVU eller LVM ska anmälas till sociala delegations ordinarie sammanträden och protokollföras. Protokollen anmäls i sin helhet till nämnden.

Anmälan av beslut fattade i enskilda ärenden till social delegation

Beslut i enskilda ärenden inom nämndens samtliga områden anmäls via listor till sociala delegations ordinarie sammanträden och protokollföras. Protokollen anmäls i sin helhet till nämnden.

Undantag för nämnden att bestämma vilka delegerade och vidaredelegerade beslut som ska anmälas till nämnden.

- **Anmälan av brådskande beslut**

Brådskande beslut av nämndens ordförande och vice ordförande fattade med stöd av 6 kap 39 § KL ska alltid anmälas vid nämndens nästkommande sammanträde.

- **Beslut som får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap KL om laglighetsprövning.**

Dessa beslut ska anmälas till nämnd eller protokollföras på annat sätt. Detta eftersom den tre veckor långa överklagandetiden börjar löpa när nämndens protokoll är justerat och anslaget på kommunens elektroniska anslagstavla.

Överklagande av delegationsbeslut

Allmänt

Ett överklagande av ett beslut fattat på delegation behandlas på samma sätt som om beslutet fattats av nämnden. Klagotiden löper från den dag då meddelandet om justerat protokoll över beslutet anslagits på kommunens anslagstavla. I enskilda ärenden gäller särskilda föreskrifter om överklagande (16 kap 3 § SoL, 27 § Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)).

Beslut kan överklagas antingen som förvaltningsbesvär eller laglighetsprövning

Förvaltningsbesvär

Överklagande enligt förvaltningslagen. Ett beslut kan överklagas av den som beslutet angår. Det krävs också att beslutet gått hen emot och att beslutet i sig är möjligt att överklaga. Den instans som prövar överklagandet kan upphäva beslutet eller ändra beslutet. Beslutet överklagas till förvaltningsrätten men inges till nämnden inom tre veckor från det att klaganden fått del av beslutet. Nämnden gör först en egen prövning om det tillkommit några nya omständigheter som gör att beslutet bör ändras. Om så inte är fallet skickas överklagandet vidare till domstolen som prövar beslutets laglighet och lämplighet. Domstolen kan ändra beslutet och sätta ett nytt beslut i stället.

Laglighetsprövning (tidigare kommunalbesvär)

Enligt KL har varje medlem i en svensk kommun eller en landstingskommun rätt att överklaga kommunens eller landstingets beslut. Överklagandet skall lämnas in senast tre veckor efter att beslutet anslagits. Vid laglighetsprövningen avgör förvaltningsrätten om beslutet strider mot någon lag eller författning, till exempel genom att det har begåtts något formellt fel eller om kommunen har överskridit sina befogenheter. Förvaltningsrätten prövar inte beslutets lämplighet. Domstolen kan upphäva ett beslut, men inte sätta något annat beslut i dess ställe.